

شیخ کلینی دانشمند فقیه شیعه

ثقة الاسلام محمد بن یعقوب بن اسحاق کلینی رازی معروف به شیخ کلینی ، مشهورترین دانشمند فقیه شیعه در نیمه اول قرن چهارم (ه ق) است. او از اهالی روستای کلین واقع در 38 کیلومتری شهر ری و ناحیه جنوب غربی جاده قم به تهران نزدیک حسن آباد بوده است. به همین دلیل ایشان را رازی یعنی از اهالی ری لقب دادند. در آن زمان ری و به خصوص روستاهای آن یکی از مراکز شیعه نشین بوده است .

ثقة الاسلام محمد بن یعقوب بن اسحاق کلینی رازی معروف به شیخ کلینی ، مشهورترین دانشمند فقیه شیعه در نیمه اول قرن چهارم (ه ق) است. او از اهالی روستای کلین واقع در 38 کیلومتری شهر ری و ناحیه جنوب غربی جاده قم به تهران نزدیک حسن آباد بوده است. به همین دلیل ایشان را رازی یعنی از اهالی ری لقب دادند. در آن زمان ری و به خصوص روستاهای آن یکی از مراکز شیعه نشین بوده است .

شیخ کلینی(ره) در زمان امامت، امام حسن عسکری (علیه السلام) متولد شد، و زمان غیبت کوتاه حضرت ولی عصر(ارواحنا له الفدا) را درک نموده است.

با توجه به این که ایشان با چهار تن از فقها و محدثین بزرگ شیعه (سفیران و نمایندگان خاص حضرت ولی عصر"ارواحنا له الفدا") هم عصر بودند، و شیعیان به آنان ارادت خاصی داشتند. شیخ کلینی(ره) مشهورترین عالم زمان خود بود در میان شیعه و سنی با احترام می زیست ، و به طور آشکارا به ترویج مذهب تشیع و بیان فضائل اهل بیت عصمت (علیه السلام) می پرداخت.

او در بین مردم به راستی گفتار و کردار و شناخت احادیث و اخبار مشهور بود. تا آنجا که شیعه و سنی ایشان را مرجع پژوهش های دینی خود دانسته و مورد اعتماد هر دو فرقه بودند. به همین دلیل لقب " ثقة الاسلام " یعنی کسی که مورد اعتماد اسلام است را به خود اختصاص داد. او نخستین دانشمند اسلامی است که دارای این لقب می باشد .

شیخ کلینی(ره) نخستین دانشمند اسلامی است که دارای لقب "ثقة الاسلام" می باشد. شیخ کلینی(ره) در امانت و عدالت ، تقوی و فضیلت ، حفظ و ضبط احادیث مانند نداشت. که همگی از شرایط یک فرد محدث می باشد.

صلوات بر روان پاک دانشمند و محدثی که در یازده قرن پیش مدت از عمر خود را با کمال اخلاص صرف کرد تا معتبرترین احادیث و اخبار ائمه معصومین (علیه السلام) را از لا به لای کتب و رساله ها انتخاب کرده و مجموعه نفیس و بی نظیری را که در تمام این یازده قرن در میان صدها هزار کتاب اسلامی بی مانند می باشد به جامعه اسلام و تشیع تحویل داد ، تا جایی که بیش از پنجاه کتاب در شرح و ترجمه آن به زبانهای مختلف منتشر شده است . این مجموعه در میان دانشمندان و مولفین به عنوان سند مذهبی تلقی شده و در جامعه تشیع در ردیف معتبرترین کتب بعد از قرآن معرفی گشت.

دانشمندان و فقهای دینی در مورد شیخ کلینی(ره) چنین می گویند:

نجاشی : او در زمان خود شیخ و پیشوای شیعه در ری بود. و حدیث را از همه بیشتر ضبط کرده و بیشتر از همه مورد اعتماد است.

ابن طاووس : شیخ کلینی امانتدار و مورد اطمینان همگان است.

ابن اثیر : او بفرقه امامیه زندگی تازه ای بخشید و پیشوا و عالم بزرگ و فاضل و مشهور در آن مذهب است.

ابن حجر عسقلانی از علمای فرقه شافعی : کلینی از رواساء فضلاء شیعه است در عصر خود.

محمد تقی مجلسی : حق این است که در میان علماء شیعه مانند کلینی نیامده است و هرکه در اخبار و ترتیب کتاب او دقت کند در می یابید که او از جانب خداوند تبارک و تعالی موید بوده است.

و همچنین درباره کتاب "اصول کافی" نظر می دهند.

شیخ مفید : کافی در ردیف جلیل ترین کتب شیعه و سودمندترین آنهاست.

محمد بن مکی شهید در اجازه خود به ابن خازن می گوید : کتاب کافی در علم حدیث است و امامیه مانندش را ننوشته اند.

محقق کرکی در اجازه خود بقاضی صفی الدین عیسی می گوید : کتابی بزرگ در موضوع حدیث بنام کافی است که مانندش نوشته نشده است. این کتاب از احادیث شرعی و اسرار دینی مقداری جمع آوری نموده که در کتاب دیگری یافت نمی شود.

فیض کاشانی: کافی شریفترین و کاملترین و جامعترین کتب است زیرا که در میان آنها شامل اصول و خالی از عیب و فضول است.

شهید ثانی : کتاب کافی آبشخور صافی است که به جان خودم هیچ نویسنده ای مانندش را به رشته تالیف در نیاورده است و قدر و منزلت کلینی و جلالت او از این کتاب هویدا گردد.

مولی محمد امین استرآبادی در کتاب " فوائد المدینه" می گوید : ما از اساتید و علماء خود شنیده ایم که در اسلام کتابی تالیف نشده که برابر یا نزدیک به کتاب کافی باشد.

نجاشی در کتاب نامدارش " رجال " او را نامی ترین دانشمند شیعه دانسته است.

شیخ طوسی: او را دانشمند بلند آوازه می داند

آرامگاه پدر شیخ کلینی(ره) یعنی یعقوب بن اسحاق که از بزرگان شیعیان آن روزگار بوده هم اکنون در قریه " کلین " زیارتگاه می باشد.